

Χωρίς νὰ ἔχη μανδαλώσει τις, συνήθως μετὰ τῶν ρ. ἔχω καὶ ἀφίνω : *Ἐχω ἀμαντάλωτα τὸ σπῖτι (δὲν ἔχω μανδαλώσει τὴν θύραν τῆς οἰκίας). *Ἀφίνω ἀμαντάλωτα.

ἀμαντάλωτος ἐπίθ. πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.) ἀμαδάλωτος πολλαχ. ἀμαντάλουντους βόρ. ἰδιώμ. ἀμαδάλουντους πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ ἐπιθ. *μανταλωτός <μανταλώνω. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ μὴ διὰ μανδάλου κλεισθεὶς, ὁ μὴ μανδαλωθεὶς, ἐπὶ θύρας καὶ παραθύρου ἐνθ' ἀν. : Θύρα ἀμαδάλωτη Θράκ. (Σαρεκκλ.) Τὴν πόρταν ἀμαντάλωτον ἐφέκε (ἄφησεν) Κοτύωρ.

ἀμαντάνιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀμαντάνιστους Στερελλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντανιστός <μαντανίζω.

Ὁ μὴ κατεργασθεὶς ἐν τῷ ὕδατι διὰ τῆς λεγομένης νεροτριβῆς, ἐπὶ μαλλίνου ὑφάσματος.

ἀμαντάριστος ἐπίθ. σύνηθ. ἀμαδάριστος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μανταριστός <μαντάρω κατὰ τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγωγή.

Ὁ μὴ ἔχων τὰς ἐκ τῆς φθορᾶς ὁπὰς ἐπιδιωρθωμένας διὰ πλέγματος ἐκ νήματος, ἐπὶ ἐνδυμάτων : Κάλτσες ἀμαντάριστες. Πονκάμισο ἀμαντάριστο.

ἀμαντζίριστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀμαντζίριγος Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντζιριστός <μαντζιρίζω.

1) Ὁ μὴ φαγὼν φαγητὸν ἀπηγορευμένον ἐν ἡμέρᾳ νηστείας, ὁ μὴ καταλύσας τὴν νηστείαν ἐνθ' ἀν. : Ἀμαντζίριγος εἶμαι Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Συνών. ἀμύλωτος. 2) Ὁ μὴ περιλαβὼν λιπαρὰ ἐδέσματα, ἐπὶ σκεύους μαγειρικοῦ ἐνθ' ἀν. : Ἀμαντζίριγα εἶν' τὰ σκευᾶ (τὰ σκευῆ εἶναι καθαρὰ, δὲν ἔχουν μανθῆ ὑπὸ γάλακτος, κρέατος κτλ.) Τραπ. Χαλδ.

ἀμαντζούλωτος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἀμαντζόλωτος Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντζουλώτός <μαντζουλώνω.

Ὁ μὴ ρυπανθεὶς διὰ τροφῶν, καθαρὸς, ἐπὶ μαγειρικοῦ σκεύους ἐνθ' ἀν. : Ἐμαντζούλωσεν ὁλᾶ τὰ σκευᾶ, ἔναν ἀμαντζούλωτον *κ' ἐφέκεν (δὲν ἄφησε) Χαλδ.

ἀμαντήλωτος ἐπίθ. Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντηλώτός <μαντηλώνω.

Ὁ μὴ λαβὼν κατὰ τὸν γάμον ὡς δῶρον μανδήλιον.

ἀμαντος ἐπίθ. Χίος — Λεξ. Βλαστ. 18

Πιθανῶς ἐκ τοῦ οὐς. ἀμάντα κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα ἡ συχία - ἡ συχος κττ.

Ὁ οὐχὶ ζωηρός, ὁ ἀπράγμων. Ἡ λ. καὶ ὡς ἐπών.

ἀμάντριστος ἐπίθ. ἐνιαχ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. (λ. ἀμάνδριστος) Ἐλευθερουδ. (λ. ἀμάνδριστος) ἀμάδριστος ἐνιαχ. ἀμάδριστους Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντριστός <μαντριζώ.

Ὁ μὴ εἰσαχθεὶς εἰς μάνδραν ἐνθ' ἀν. : Ἀμάδριστον κομπάδ' Ἰμβρ. || Φρ. Γουρούφ' ἀμάδριστον! (ἐπὶ ἀνθρώπου λίαν ἀγροίκου καὶ ἀγενοῦς) αὐτόθ. Πβ. ἀμάντρωτος.

ἀμάντρωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀμάδρωτος πολλαχ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *μαντρωτός <μαντρώνω.

Ὁ ἄνευ μάνδρας, ἥτοι τοίχου, περιβόλου, ἀτοίχιστος ἐνθ' ἀν. : Ἀμάντρωτο οἰκόπεδο σύνηθ. Πβ. ἀμάντριστος.

ἀμαντωσιὰ ἡ, Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. *ἀμαντώνω. Πβ. ἄμαντος.

Ἀδεξιότης. Συνών. ἀτζαμωσύνη.

ἀμάνωτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. μανωτός <μανώνω.

Ὁ μὴ ρυπανθεὶς δι' αἰθάλης ἐνθ' ἀν. : Χαλκὸν ἀμάνωτον (χαλκὸν=χαλκοῦς λέβης) Χαλδ. Σέρᾶ ἀμάνωτα αὐτόθ. || Γνωμ. Τὸ φουρνὶν ποιὸς σπογγίζ' ἀμάνωτος *κ' ἀπομέν' (*κ' ἀπομέν' ἀντὶ *κὶ ἀπομέν' = δὲν μένει) Κοτύωρ.

ἄμαξα ἡ, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐς. ἄμαξα.

1) Ὁχημα συρόμενον ὑπὸ ἐνὸς ἢ δύο ἵππων καὶ χρησιμεῖον πρὸς μεταφορὰν ἀνθρώπων κοιν. : Πήγαμε μὲ τὴν ἄμαξα περίπατο. || Φρ. Ψάλλω τὰ ἐξ ἀμάξης (ἐξυβρίζω). Ἐκ τῆς ἀρχ. φρ. «τὰ ἐξ ἀμάξης». Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 2,134) κοιν. Συνών. καρρότσα. 2) Παιδιά παιζομένη ὡς ἐξῆς. Τρία παιδιά κρατούμενα ἐκ τῶν χειρῶν σχηματίζουν κύκλον. Τὸ ἐν τούτων, τὸ ἄλογο, χωρὶς νὰ ἀποσπάσῃ τὰς χεῖρας διέρχεται ὑπὸ τὸ σύμπλεγμα τῶν χειρῶν τῶν δύο ἐτέρων, οἱ δὲ παῖκται οὕτω συμπεπλεγμένοι βαδίζουν καὶ φωνάζουν συνεχῶς «περῆ ἡ ἄμαξα!». Ἐνίοτε ἐπὶ τῶν οὕτω συμπεπλεγμένων χειρῶν αὐτῶν ἐπικάθεται τέταρτον παιδίον. Ὅταν θέλουν νὰ γίνῃ ἡ ἄμαξα δίππος, προσλαμβάνεται καὶ πέμπτον παιδίον, τότε δὲ διέρχονται δύο ὑπὸ τὰς συμπεπλεγμένας χεῖρας τῶν δύο ἐτέρων Σάμ. (Μαυραντζ.)

Πβ. ἀμάξι.

ἀμαξάδα ἡ, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄμαξα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (II).

1) Ἡ δι' ἀμάξης μετάβασις ἀπὸ τόπου τινὸς εἰς ἕτερον, κυρίως πρὸς διασκέδασιν : Ὡραία ἀμαξάδα ἦταν αὐτὴ ποῦ κάναμε. 2) Ἐπιρρηματ., ἐφ' ἀμάξης : Πάμε ἀμαξάδα. Συνών. καρροτσάδα.

ἀμαξάδικος ἐπίθ. Ἀθῆν. κ. ἀ. — Λεξ. Περίδ. Ἡπίτ. Ἐλευθερουδ.

Ἐκ τοῦ οὐς. ἄμαξα καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ικός ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ. ἀμαξάδες.

1) Ὁ ἀνήκων εἰς ἄμαξαν, ὁ κατάλληλος δι' ἄμαξαν ἐνθ' ἀν. : Ἀλογα ἀμαξάδικα Ἀθῆν. 2) Τὸ οὐδ. ἀμαξάδικο οὐς., μέρος, ὅπου κατασκευάζουν ἀμάξας, ἀμαξοπη-

